

SAOPŠTENJE AKCIJE ZA LJUDSKA PRAVA POVODOM PRESUDE PO TUŽBI
PREMIJERA ĐUKANOVIĆA PROTIV NOVINARA ŽELJKA IVANOVIĆA I VIJESTI

Prvostepena presuda po tužbi premijera Đukanovića protiv novinara i direktora Vijesti Željka Ivanovića i Vijesti (D.O.O. *Daily Press*) doprinos je nesrazmjernom ograničavanju slobode izražavanja u Crnoj Gori presudama koje ne uvažavaju načela slobode izražavanja iz prakse Evropskog suda za ljudska prava.

U ovoj presudi posebno je sporno:

1. utvrđivanje odgovornosti „Vijesti“ zbog prenošenja izjave Željka Ivanovića, suprotno standardu uspostavljenom u presudama Evropskog suda za ljudska prava *Thoma protiv Luxemburga*, 2001; *Jersild protiv Danske*, 2004.
2. srazmjernost dosuđene naknade štete u odnosu na štetu stvarno nanijetu tužiocu i neophodnost ograničenja slobode izražavanja u toj mjeri nije uvjerljivo obrazložena. Ovo pogotovo ako se ima u vidu da je tužilac, kao predsjednik Vlade, državni funkcioner i istaknuti političar, na osnovu nedvosmislenog shvatanja Evropskog suda dužan da trpi najintenzivniji nivo kritike. Međutim, sud se usprotivio ovom shvatanju Evropskog suda, insistirajući na tradicionalnoj „jednakosti svih pred zakonom“ („nosiocu javne funkcije ne mogu biti propisana manja prava ličnosti od drugih građana jer bi to bilo narušavanje ustavnog načela jednakosti građana“.)
3. Takođe, sud je shvatanja da su „čast i ugled najvrednija lična dobra čovjeka i kao takva zaštićena Ustavom“, da je posebno važno „tradicionalno shvatanje crnogorskog društva o moralnim vrijednostima čovjeka“, što izvjesno nije u skladu sa shvatanjem Evropskog suda za ljudska prava o vrijednosti apsolutno zaštićenih prava kao što su pravo na život, zabrana mučenja i sl, odnosno slobode izražavanja kao „stuba Evropske konvencije o ljudskim pravima“.
4. Očigledno pogrešno razumijevanje ljudskih prava navelo je prvostepeni sud da povredu *časti i ugleda* tužioca u ovom slučaju procjeni na iznos koji je čak za 2.000 eura viši od iznosa koji je za duševne bolove zbog *smrti* žrtve ratnog zločina deportacije izbjeglica, Suada Karačića, isti sudija dosudio njegovoj sestri.